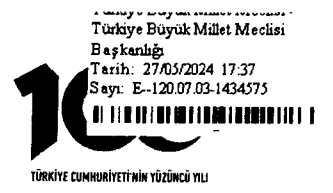

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-14395330
Konu : Soru Önergesi (7/9475)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.02.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-1383435 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sayın Ahmet Ersagun YÜCEL'e ait 7/9475 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/9475) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 06D97E2F-385F-42D0-8B7E-B6203F2565C5

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Tülin DURAK
Mali Hizmetler Uzmanı
Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET ERSAGUN YÜCEL'E AİT 7/9475
ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Türkiye turunçgiller üretimi toplam 20 ilimizde gerçekleştirilmektedir. Üretimin %75,03'ünün gerçekleştirildiği Adana, Hatay ve Mersin illerimizde turunçgiller konusunda araştırmalar yapmakla görevli araştırma enstitülerimiz mevcuttur.

Araştırma enstitülerimizde turunçgiller yetiştirme teknikleri, ıslah programları, hasat sonrası kayıplar, depolama ile hastalık ve zararlılarla mücadele konusunda araştırmalar yapmaktadır.

Bakanlığımızca uygulamaya konulan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında gerçek ve tüzel kişilerin bitkisel ürünlerin işlenmesi, kurutulması, dondurulması, paketlenmesi ve depolanması konularında tarımsal üretime yönelik yatırım projelerine hibeye esas proje tutarının %50'si hibe olarak verilmektedir.

Turunçgiller depolama ve işleme açısından özellikle Mersin ve Adana illerinde altyapısı itibarıyla modern paketleme tesisleri bulunmaktadır. Turunçgiller içerisinde uzun süreli depolamaya uygun limon çeşitlerinin depolanmasına yönelik verilen desteklerle iklim kontrollü modern soğuk hava depoları kurulmuş, hasat sonrası kayıpların azaltılmasına önemli katkılar sağlanmıştır.

Ülkemizde bitkisel üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı artırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesine yönelik olarak çiftçilere bitkisel üretim destekleme ödemesi yapılmaktadır.

2022 üretim yılına ait hububat grubunda yer alan ürünlerin gübre desteği %130 oranında diğer ürünlerin gübre desteği ise %163 oranında artırılmıştır. 2023 yılında yapılması gereken 2022 üretim yılı hububat gübre desteği ödemeleri öne çekilerek Ziraat Bankası hesaplarına tanımlanmıştır.

Aynı uygulamaya 2023 yılında da devam edilmiş olup hububat üreticilerimize 2023 üretim yılına ait ve 2024 yılında ödenecek gübre desteği 6 ay öne çekilmiş olup 2023 yılı Ekim ayında çiftçilerimizin Ziraat Bankası hesaplarına tanımlanmıştır.

Diğer taraftan, kimyevi gübre kullanım etkinliğinin artırılması ve ülkemiz kaynakları kullanılarak yerli imkânlarla üretilen organik ve organomineral gübrelerin kullanımının teşvik edilerek hem çevre kirliliğinin azaltılması ve hem de topraklarımızın sağlığını koruyarak sürdürülebilir tarımın devamını sağlamak amacıyla ilk defa 2019 üretim sezonundan itibaren gübre desteğine ilave olarak organik ve organomineral gübre kullanan çiftçilerimize dekara 10 TL gübre desteği verilmeye başlanmıştır. Söz konusu destek miktarı 2023 üretim sezonunda %200 artışla dekara 30 TL'ye çıkarılmıştır.

2023 üretim yılında sertifikalı tohum kullanım desteği birim fiyatlarında; bir önceki yıla göre arpa, buğday, çavdar, tritikale, yulaf ve çeltikte %108, nohutta %150, korunga, fiğ, soya ve yem bezelyesinde %105, kuru fasulye, mercimek, patates, susam, aspir, yerfıstığı, yoncada %100 ve kolzada %50 artış yapılmıştır.

Ülkemizde yem bitkilerinin ekiliş alanlarının artırılması, girdi maliyetlerinin düşürülmesi, küçük üreticilerin korunması, çiftçilerimizin daha ucuz ve kaliteli yem elde edebilmeleri ve artabilecek yem fiyatlarının önüne geçmek amacıyla yem bitkilerine destekleme ödemesi yapılmıştır.

Ayrıca 2021 yılından itibaren ülkemiz genelinde işlenmeyen araziler ve nadas alanlarında gerek bitkisel üretimin artırılması gerekse kuraklığa dayanıklı çeşitlerin ekilişlerinin

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

yaygınlaştırılmasına yönelik yürütülen "Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi" ile stratejik öneme sahip ürünlerin üretiminin artırılması ve işlemeli tarıma uygun olmayan meyilli alanların meyvecilik yapılarak tarımsal üretime kazandırılmasına yönelik Bakanlık, üretici, yerel kaynaklar katkılı, ekim yapılmayan ve nadas alanlarında ekilişler yaptırılmıştır. Proje kapsamında 2021-2023 yıllarında 1.241 projeye toplam 950 milyon TL tutarında aynı destek ile 5,4 milyon dekar alanda uygulanmıştır. 2024 yılında ise 520 milyon TL ödenek tahsis edilmiş olup 456 projenin 1,73 milyon dekar alanda uygulanması hedeflenmektedir.

5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 13'üncü maddesinde yapılan değişiklikle, sözleşmeli üretimin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için yasal dayanak oluşturulmuş, bu kapsamda hazırlanan "Sözleşmeli Üretimin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" 15.09.2023 tarihli ve 32310 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sözleşmeli üretim; bitkisel üretim, hayvansal üretim ve su ürünleri sektörlerinde üretimle pazarlamanın birlikte düşünüldüğü bir model olması sebebiyle üreticiye fiyat ve pazar garantisi vererek ürün arzında süreklilik sağlanmasında, sanayicinin ham madde ihtiyacını kesintisiz ve istenen nitelikte temin etmesinde ve arz güvenliğimizin sağlanmasında önemli katkılar sağlayacaktır.

Ürün değerlendirme faaliyetleri kapsamında çiftçilerimizden farklı ürün gruplarında yaklaşık 100 çeşit tarımsal ürün kooperatif marketler kanalıyla tüketicilerimize ulaştırılmıştır.

8039 sayılı "T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Hazine Faiz Destekli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Karar" kapsamında düşük faizli işletme ve/veya yatırım kredileri kullandırılan çiftçilerimizden; krediye konu ekilişleri, ürünleri, hayvan varlıkları, tesisleri veya seraları zarar gören, Bakanlığımız kayıt sistemlerinde kayıtlı olup üretim faaliyetlerine devam edenlerden 31 Aralık 2026 tarihine kadar meydana gelen/gelebilecek doğal afetlerden zarar gördüğü il/ilçe hasar tespit komisyonlarınca tespit edilenlerin, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan kredi borçları ertelenebilmekte ya da taksitlendirilebilmektedir.